

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Milan Rossi a přísedících Zdeňky Svobodové a Petry Sedláčkové v hlavním líčení konaném v Praze dne 24.07.2018 **t a k t o :**

Obžalovaný

P [REDACTED] T [REDACTED],

nar. [REDACTED] v [REDACTED] trvale bytem [REDACTED] přechodně bytem a adresa pro doručování [REDACTED]

je v i n e n , ž e

dne [REDACTED] kolem 14.00 hodin, po předchozím požití většího množství alkoholických nápojů a rovněž po požití drogy Marihuana řídil v Praze 5 vozidlo Škoda Octavia, rz. [REDACTED] (ve vlastnictví: M [REDACTED] K [REDACTED] nar. [REDACTED]), kdy si byl vědom, že pro opilost a omámení drogou není schopen dostatečně sledovat dopravní situaci a vozidlo bezpečně ovládat, neboť jeho krev v tu dobu obsahovala nejméně 1,12 g/kg alkoholu a 6 ng/ml Δ^9 -THC, tedy omamné psychoaktivní látky v množství, které negativně ovlivňuje řídičské schopnosti a její účinek je výrazně zvyšován požitým alkoholem, přičemž při jízdě Poncarovou ulicí v přípojovacím jízdním pruhu, ve směru od Jeremiášovy ulice k ulici K Třebonicům, nad to překročil v daném úseku nejvyšší povolenou rychlost pro vozidla stanovenou na 50 km/hod více než dvojnásobně, neboť jel rychlostí v rozmezí 104 - 114 km/hod, kdy po průjezdu pravotočivou zatáčkou, v místě poblíž sloupu veřejného osvětlení č. 526506 v důsledku požitých látek a extrémní rychlosti nezvládl řízení, vozidlo uvedl do smyku a vyjel s ním vlevo přes vyvýšený travnatý dělicí pás do

protisměrné části vozovky a dále mimo komunikaci, kde levým bokem narazil do sloupu veřejného osvětlení č. 526497 (ve vlastnictví Magistrátu hl.m. Prahy, a.s., IČ: 00064581) a poté narazil do sloupku se směrovými tabulemi (ve vlastnictví Technické správy komunikací hl. m. Prahy, IČ: 63834197) a následně s vozidlem zastavil v protisměrném jízdním pruhu při levém okraji vozovky, kdy spolujedoucí na zadním sedadle M. H. , při kolizi utrpěl rozsáhlá devastáční poranění organismu, kterým na místě podlehl, dále došlo k poškození uvedeného vozidla, sloupu veřejného osvětlení i sloupku se směrovými tabulemi v celkové škodě 95.900,- Kč a k této dopravní nehodě došlo v přímém důsledku jednání obviněného, kterým jako řidič porušil ustanovení § 4 písm. a), b), § 5 odst. 2 písm. b), § 11 odst. 1 a § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích,

t e d y: **jednak** z nedbalosti jinému způsobil smrt tím, že hrubě porušil zákony o bezpečnosti dopravy,
jednak úmyslně vykonával ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, činnost, při které mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, přičemž způsobil větší škodu na cizím majetku.

č í m ž s p á c h a l

přechin **usmrcení z nedbalosti** dle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku v reálném souběhu s přechinem **ohrožení pod vlivem návykové látky** dle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku.

a o d s u z u j e s e

Podle § 143 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání **40 (čtyřiceti) měsíců**.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon uloženého trestu zařazuje **do věznice s ostrahou**.

Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku k trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu **5 (pěti) let**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen uhradit na náhradu nemajetkové újmy České pojišťovně, a. s., se sídlem Spálená 75/16, Praha 1, částku 147.000,-Kč vyplacenou P. H. nar. , částku 35.000,-Kč vyplacenou P. H. nar. částku 385.000,-Kč vyplacenou J. P. nar. částku 385.000,-Kč vyplacenou P. H. nar. a částku 147.000,-Kč vyplacenou J. H. nar.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškození J. P. , P. H. , P. H. , P. H. J. H. odkazují se zbytky jejich nároků na náhradu škody a nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í :

1. Z důkazů provedených v hlavním líčení vzal soud za prokázaný a zjištěný skutkový stav tak, jak je podrobně rozepsán ve výroku rozsudku. Ten je shodný s tím, pro který bylo proti obžalovanému zahájeno trestní stíhání a poté na něj podána obžaloba. Byl zjištěn a prokázán **doznáním - výpovědí obžalovaného** (před jízdou požil 150 – 200 ml vodky. Jiný alkohol nepil. S odstupem času před pitím měl marihuanu. Pili, pak jeli domů grilovat a nezvládl řízení. Neví, jak se má obhájit. M██████████ říkali, aby se připoutal, několikrát to tam i padlo.), a **listinnými důkazy k míře ovlivnění** (rozbor vzorku krve metodou plynové chromatografie a kontrolou enzymatickou metodou prokázal u P██████████ T██████████ 0,97 g/kg alkoholu v krvi. Dalším rozbohem krevního séra vyla prokázána přítomnost kanabinoidů. Ty byly detekovány i v moči obžalovaného), **znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie** (zpětným přepočtem byla v krvi P██████████ T██████████ v době dopravní nehody dne 08.04.2017 v 14:00 hod. hladina v rozmezí 1,12 až 1,21 g/kg, tedy mírná opilost, a metodou plynové chromatografie s hmotnostní spektrometrií (GC/MS) bylo v séru prokázáno 6 ng/ml Δ^9 - THC (tetrahydrocannabinol) - účinné látka, 2 ng/ml 11-hydroxy- Δ^9 - THC - aktivní metabolit a 78 ng/ml THC-COOH tetrahydrokanabinolové kyseliny - neaktivní metabolit), **výpovědi svědka A██████████ K██████████, spolujezdce obžalovaného** (s nimi ve vozidle na zadním sedadle jel ještě M██████████ H██████████ Řidič jel trochu svižněji, byla to rychlost vyšší, než v místě povolená, ale nedokáže to odhadnout. Když v jednom místě při sjezdu z Jeremiášovy ulice na spojku k Pražskému okruhu najeli vyšší rychlostí, tak nezvládl řízení, v pravotočivé zatáčce jej to vyneslo vlevo, přešli přes vyvýšený středový pás do protisměru, kde následovala nějaká rána, ve vozidle hrála hlasitá hudba, byla otevřená okénka, zpívali), **výpovědi svědka nehody J██████████ V██████████, který běžel po chodníku podél ulice Jeremiášova** (vozidlo upoutalo jeho pozornost právě díky vyšší rychlosti. Jak projelo kolem něj, stále zrychlovalo. Po odbočení do ulice Poncarova, kdy se jedná o pravotočivou zatáčku, to vozidlo v důsledku vysoké rychlosti, dle něj kolem 120 km/hod., rozhodilo. Šlo do smyku, přešlo vyvýšený středový pás, přešlo do protisměru až k levému okraji, přešlo obrubník a následně narazilo levým bokem do sloupu veřejného osvětlení a hned vedle toho ještě do sloupku s dopravním značením. Poté se po ujetí několika metrů vrátilo zpět na vozovku, kde zůstalo stát těsně u obrubníku v protisměrné části vozovky), **výpovědi svědka nehody T██████████ G██████████** (jediné, co se svědkyni E██████████ viděli, že měli otevřená okénka a ruce z nich měli ven a nablas jim tam hrála hudba. Jestli si to pamatuje dobře, tak myslí, že okénka měli otevřená všechna, nebo alespoň levou stranu, na kterou viděli. Neví úplně přesně, zda ruce, které měli vystrčené z okénka, byly pasivní), **výpovědi svědkyně D██████████ E██████████** (rychlost vozu odhadla asi na 120 km/hod. Viděla také, že u zadních dveří vlevo tohoto vozidla je stažené okénko a cestující na zadním sedadle vlevo má ruku venku z okénka. Pak se ji vozidlo ztratilo za horizontem **znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví k příčině smrti M██████████ H██████████** (příčinou jeho smrti bylo devastující poranění hlavy s částečným výbřezem mozku. Smrt nastala v přímé příčinné souvislosti s devastujícím poraněním hlavy a nedala se žádnou pomocí odvrátit. Dále z uvedeného posudku vyplývá, že zjištěná poranění mohla dobře vzniknout při dopravní nehodě u nepřipoutaného spolujezdce na zadním sedadle za řidičem v osobním automobilu při prudkém nárazu do pevné překážky - sloupu veřejného osvětlení - poranění bylo způsobeno násilím tupým, které o velké ploše a značnou silou působilo na hlavu a menší silou na levou polovinu trupu. U M██████████ H██████████ nebyla zjištěna taková poranění, která by nasvědčovala či byla typická pro připoutání se bezpečnostním pásem, např. pruhovité kožní oděrky na trupu či zlomenina klíční kosti), **znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie k míře ovlivnění alkoholem M██████████ H██████████** (v krvi M██████████ H██████████ bylo metodou plynové chromatografie stanoveno 2,81g/kg alkoholu. V krvi nebyly prokázány žádné látky ze skupiny cannabinoidů, opiátů, amfetaminů, kokainu a benzodiazepinů), a **znaleckým posudkem soudního znalce z oboru dopravy** (nebyla zjištěna žádná technická závada, která by mohla mít vliv na vznik a průběh předmetného nehodového děje, Použití bezpečnostních pásů v době střetu bylo zjištěno na předních sedadlech řidiče a spolujezdce. Tyto vykazovaly všechny typické známky zadržetí připoutané osoby v době střetu, byly

vyvinuté a zaseklé, textilní materiál pásů byl natažen a na průvlečných ocích pásů se nacházely záděry v místech kontaktů s okraji pásů. V zadní části ani jeden ze tří bezpečnostních pásů nevykázal známky užití v době střetu, vozidlo Škoda Octavia se v místě počátku smyku muselo pohybovat rychlostí v rozmezí 104 až 114 km/hod. Při průjezdu pravotočivou zatáčkou, předcházející vzniku smyku, musela být jeho rychlost s velkou pravděpodobností i vyšší. Zjištěná rychlost na počátku nehodového děje, která byla v místě výrazně vyšší než povolená rychlost 50 km/hod., byla tím hlavním důvodem vzniku smyku a pohybu vozidla napříč vozovkou, s následným vyjetím mimo vozovku a střetem se sloupem veřejného osvětlení a svislou dopravní značkou. Způsob jízdy řidiče vozidla tov. zn. Škoda Octavia byl v daném místě chybný. Předmětnou zatáčku by patrně bezpečně projel ještě při rychlosti do 100 km/hod) a listinnými důkazy (**protokolem o nehodě, situačním plánkem, fotodokumentací a lékařskými zprávami**).

2. Obžalovaný ve své výpovědi před soudem využil svého práva nevypovídat k věci a ke své osobě uvedl, že je svobodný, bez partnerky, žije se jako [REDAKCE], tuto práci vykonává i v zimě, má uzavřenou pracovní smlouvu na dobu neurčitou, příjem má okolo [REDAKCE] tis. Kč, splácím veškeré peníze poškozeným, není zatížen žádnou hypotékou, půjčkou, jiné trestní řízení nebo stíhání proti němu vedeno není, nyní už abstinguje a je to na základě té předmětné události, ani před událostí nebyl žádný notorik, ani narkoman, ale občas si dal pívko i trávu takto v kombinaci průměrně jednou měsíčně si dal pívko s trávou, jinak na pivo chodil třikrát do týdne. V tu dobu kdy se to stalo, tak byl pravidelným řidičem. Zahrady dělal až potom, když přišel o řidičský průkaz, jinak dělal kurýra pro dopravce. V práci mu dávali kontroly na alkohol a drogy a vždy negativní. Již dříve mu byl uložen zákaz řízení na dobu pět měsíců za marihuanu. Pili, pak jeli domů grilovat a nezvládl řízení. Neví, jak se má obhájit. M [REDAKCE] říkali, aby se připoutal, několikrát to tam i padlo. Poškozeným psal dopis i zmocněnkyni, zda by mu mohli dát číslo účtu. Poškozeným splácel, pak platil něco hasičům, kterým vznikla nějaká škoda, má splátkové kalendáře, asi tři u magistrátu, a u těch hasičů.

3. Výpověď P [REDAKCE] T [REDAKCE] učiněná po zahájení trestního stíhání v procesním postavení obviněná, tak byla čtena podle § 207 odst. 2 tr. řádu a v ní obžalovaný uvedl, že celé věci velice lituje, vina je na jeho straně. Před jízdou požil 150 – 200 ml vodky. Jiný alkohol nepil. Stejně tak neužil žádnou návykovou látku. Maximálně týden před jízdou vykouřil jednu cigaretu Marihuany. To co se stalo při nehodě, se nemělo nikdy stát, strašně ho mrzí, že došlo ke smrti člověka. Ví, že už mu život nevrátí.

4- Průběh nehodového děje i technická příčina dopravní nehody je potvrzována svědeckou výpovědí svědka A [REDAKCE] K [REDAKCE] spolujezdce obviněného, který jel jako spolujezdce na předním sedadle ve vozidle. Byl připoután pásem. S nimi ve vozidle na zadním sedadle jel ještě M [REDAKCE] H [REDAKCE] Řidič jel trochu svižněji, byla to rychlost vyšší, než v místě povolená, ale nedokáže to odhadnout. Když v jednom místě při sjezdu z Jeremiášovy ulice na spojku k Pražskému okruhu najeli vyšší rychlostí, tak nezvládl řízení, v pravotočivé zatáčce jej to vyneslo vlevo, přeješli přes vyvýšený středový pás do protisměru, kde následovala nějaká rána.

5. V přípravném řízení uvedl, že nevěděl o tom, že je řidič pod vlivem alkoholických nápojů, pít ho neviděl ani z něj žádný necítil, to by mu řízení nesvěřil. U hlavního líčení vypověděl, že P [REDAKCE] přivezl ukázat auto něco kolem 11. hod. S obžalovaným lehce popíjeli. Když tam ale přijel, tak byl obžalovaný střízlivý. Pili pivo a Hanáckou vodku, on vypil 2 – 3 skleničky 0,2l a obžalovaný asi taky. Pil ještě 1 – 2 piva Gambrinus v plechovce. Obžalovaný pil s

ním tu hanáckou, protože pivo moc rád nemá. On chvíli řídil, pak svěřil řízení obžalovanému. Uvědomuje si, že řídil pod vlivem alkoholu a ví, že to byla hloupost a nechce soudu lhát.

6. S M [redacted] si dali sraz na Řepích u baráku, slangově se mu říká triangl, je to vedle čerpací stanice ÖMW na parkovišti. Na to parkoviště vozidlo odvezl on. Poté se vystřídali v řízení, protože P [redacted] se chtěl také projet. Ví, že to byla neskutečná hloupost a jeli k nim domů, že budou grilovat, a že oslaví poslední společný den, a následující den M [redacted] odjede za bratrem do [redacted].

7. J [redacted] V [redacted] běžel po chodníku vpravo podél komunikace ul. Jeremiášova ve směru od stanice metra Stodůlky, ke křižovatce s ul. Poncarova. Když byl již kus od stanice metra Stodůlky, tak zaregistroval osobní vozidlo černé barvy, které jelo vyšší rychlostí od stanice metra Stodůlky, ke křižovatce s ulicí Poncarova. Vozidlo upoutalo jeho pozornost právě díky vyšší rychlosti. Jak projelo kolem něj, stále zrychlovalo. Po odbočení do Poncarovy ulice, kdy se jedná o pravotočivou zatáčku, to vozidlo v důsledku vysoké rychlosti, dle něj kolem 120 km/hod., rozhodilo. Šlo do smyku, přešlo vyvýšený středový pás, přešlo do protisměru až k levému okraji, přešlo obrubník a následně narazilo levým bokem do sloupu veřejného osvětlení a hned vedle toho ještě do sloupku s dopravním značením. Poté se po ujetí několika metrů vrátilo zpět na vozovku, kde zůstalo stát těsně u obrubníku v protisměrné části vozovky. V době, kdy se po střetu vozidlo zastavilo, mohl být svědek někde v zatáčce, kde se chodník přibližuje k vozovce, tedy ve vzdálenosti cca 100 metrů od vozidla. Velice krátce po zastavení vozidla vystoupil z pravých předních dveří spolujezdec, který asi dvakrát obešel vozidlo a pak zůstal stát venku vedle vozidla na trávě u levých předních dveří. Asi po 20 až 30 vteřinách z vozidla vystoupil z levých předních dveří řidič, který se ihned rozeběhl dolů po stráni. V té době byl svědek již na úrovni vozidla a chystal se přeběhnout silnici na druhou stranu k havarovanému vozidlu. Slyšel, jak dole pod svahem na řidiče někdo křičel a řidič se k vozidlu následně vrátil. Když následně přeběhl na druhou stranu k havarovanému vozidlu, tak teprve viděl, že na vozovce ve vzdálenosti asi 5 metrů za vozidlem leží muž. Když k němu přišel blíž, tak viděl, že má devastující zranění hlavy, tedy zranění neslučitelná se životem.

8. Svědci T [redacted] G [redacted] a jeho spolujezdkyně, D [redacted] E [redacted] viděli přijíždět vysokou rychlostí osobní vozidlo Škoda Octavia combi, černé barvy. Řidič přijížděl po Jeremiášově ulici v protisměru a na uvedené křižovatce z jeho směru odbočoval vpravo do Poncarovy. Rychlost tohoto by odhadli asi na 120 km/hod. Viděli také, že u zadních dveří vlevo tohoto vozidla je stažené okénko a cestující na zadním sedadle vlevo má ruku venku z okénka.

9. **Protokolem o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem a při ovlivnění jinou návykovou látkou** je prokázáno, že obžalovaný byl v odbourávací fázi, proto z odebraného vzorku 0,97 g/kg alkoholu v krvi. Proto **znalyně z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie**. Tak mohla zpětným přepočtem k době nehody stanovit ve znaleckém posudku, že v době dopravní nehody dne 08.04.2017 v 14:00 hod. bylo v krvi obžalovaného 1,12 až 1,21 g/kg alkoholu. To znamená mírnou opilost, která se projevuje snížením pozornosti, zvýšenou sebedůvěrou, snížením soudnosti, mnohomluvností, prodlouženou reakční dobou, možností nesprávného řešení situace v silniční dopravě i mimo ni.

10. Dalším rozbořením krevního séra vyla prokázána přítomnost kanabinoidů. Ty byly detekovány i v moči obžalovaného. **Proto bylo nutné metodou plynové chromatografie s hmotnostní spektrometrií (GC/MS)** stanovit hladinu jejich účinných látek. Tak bylo v séru

prokázáno 6 ng/ml Δ^9 -THC (tetrahydrocannabinol) - účinná látka, 2 ng/ml 11-hydroxy- Δ^9 -THC - aktivní metabolit a 78 ng/ml THC-COOH tetrahydrokanabinolové kyseliny - neaktivní metabolit. V osobním výslechu znalkyně u soudu prohlásila, že v době dopravní nehody byl P█████ T█████ také pod vlivem kanabinoidů, a negativní účinky kanabinoidů a alkoholu se sčítají. V kombinaci alkoholu (minimální hladina 1,12 g/kg etanolu v krvi) a naměřené hladině Δ^9 -THC (6 ng/ml) se významně zhoršuje schopnost bezpečně řídit motorové vozidlo. Stanovená hladina 6 ng/ml Δ^9 -THC v krvi odpovídá stavu, při němž z obecného hlediska dochází ke zhoršení až k vyloučení schopnosti bezpečně ovládat řízení motorového vozidla.

11. Z toho je prokázáno, že v době dopravní nehody byl řidič P█████ T█████ ve stavu vylučujícím bezpečné ovládní řízení motorového vozidla (zejména proto, že hladina alkoholu byla vyšší než 1,00 g/kg etanolu v krvi). Ale oproti výpovědi obžalovaného znalkyně prohlásila, že nález tetrahydrocannabinolu a 11-hydroxy- Δ^9 -THC - aktivního metabolitu prokazuje ovlivnění touto látkou v době odběru, neboť je lze v krvi prokázat přibližně po dobu několika hodin.

12. **Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie** k M█████ H█████ soud vzal za prokázané, že v krvi M█████ H█████ bylo metodou plynové chromatografie stanoveno 2,81g/kg alkoholu (etanolu). Tato hodnota se přičítá těžké opilosti, která je charakterizována psychickými poruchami, blábolivou řečí a negativním ovlivněním tělesných pohybů. V jeho krvi nebyly prokázány žádné látky ze skupiny cannabinoidů (Marihuana), opiátů (morfin, heroin), amfetaminů (methamphetamin, amphetamin, extáze), kokainu a benzodiazepinů.

13. **Průběh a technická příčina dopravní nehody byla prokázána ze znaleckého posudku z oboru dopravy**, který prohlídkou technického stavu vozidla Škoda Octavia vyloučil technickou závadu, která by mohla mít vliv na vznik a průběh předmětného nehodového děje.

14. *Ke skutečnosti, zjištěné z výpovědi svědka K█████ že zadní pás na levé straně nebyl použit*, znalec z dopravy uvedl, že použití bezpečnostních pásů v době střetu bylo zjištěno na předních sedadlech řidiče a spolujezdce. Tyto vykazovaly všechny typické známky zadržetí připoutané osoby v době střetu, byly vyvinuté a zaseklé, textilní materiál pásů byl nataven a na průvlečných ocích pásů se nacházely záděry v místech kontaktů s okrajem pásů. V zadní části ani jeden ze tří bezpečnostních pásů nevykazoval známky užití v době střetu. Pásky byly navinuty, bylo je možné standardně vysouvat, prudkým tažením se správně zablokovaly. Pásky byly bez známek tavení textilního materiálu pásů, které obvykle při použití pásu v době dopravní nehody vznikají. Průvlečná oka pásů byla bez záděr v místech kontaktů s okrajem pásů, které by rovněž mohly ukazovat na použití pásů v době dopravní nehody.

15. K této skutečnosti bylo ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví prokázáno, že zjištěná poranění mohla dobře vzniknout při dopravní nehodě u nepřipoutaného spolujezdce na zadním sedadle za řidičem v osobním automobilu při prudkém nárazu do pevné překážky (sloupu veřejného osvětlení - jak je uvedeno v Protokolu o nehodě v silničním provozu). Poranění bylo způsobeno násilím tupým, které o velké ploše a značnou silou působilo na hlavu a menší silou na levou polovinu trupu. U M█████ H█████ nebyla zjištěna taková poranění, která by nasvědčovala či byla typická pro připoutání se bezpečnostním pásem (kupř. pruhovité kožní oděrky na trupu či zlomenina klíční kosti).

16. I při tomto zjištění nelze černobíle uzavřít z lékařského pohledu, že by k devastujícímu poranění hlavy u řádně připoutaného spolujezdce na zadním sedadle při dopravní nehodě pravděpodobně nedošlo. Situace je komplikována otevřeným oknem, vytrčenou rukou ven z vozu, nárazem sloupu právě do zadních levých dveří, prostupem sloupu do kabiny proti tělu poškozeného, zachycením těla o deformující se rám dveří a tím vzniklým devastujícím poraněním hlavy, kdy hlavním účelem zadržovacího bezpečnostního systému (pásů) je zabránění dopřednému pohybu. Pohyb těla poškozeného byl však boční zprava doleva. Znalec z oboru zdravotnictví i znalec z oboru dopravy konstatovali, že účinnost pásů při bočních nárazech je menší, proto se do aut montují boční hlavové airbagy. Poškozený, zřejmě zvyklý alkoholu, neboť při hladině, při které nezkušený konzument alkoholu není schopen chodit, byl schopen se telefonicky domluvit na schůzce, kam přišel, nepůsobil na kamarády tak, aby museli řešit nějakým způsobem jeho stav, sám usedl do vozidla, s kamarády komunikoval a aktivně poslouchal muziku(soudě podle pohybu ruky ven z okénka), a nespal, hrubě podcenil způsob jízdy obžalovaného a nepřipoutal se.

17. Řidič vozidla je povinen podle § 5 písm.i) z.č. 361/2000 Sb. zajistit bezpečnost přepravované osoby.

18. Podle § 9 odst. 1 písm.a) téhož zákona je přepravovaná osoba povinna být za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno. Zádržný bezpečnostní systém je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu a určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných osob; zádržným bezpečnostním systémem je typicky bezpečnostní pás. Pokud jde o povinnost přepravované osoby být za jízdy připoutána bezpečnostním pásem, je třeba připomenout též povinnost řidiče vozidla kategorie M2 nebo M3 (tj. autobusu) poučit přepravované osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející o povinnosti použít zádržný bezpečnostní systém, je-li jím vozidlo na daném sedadle vybaveno, s výjimkou případů, kdy je tato informace zajištěna jiným způsobem (pomocí piktogramu).

19. Řidičům vozidel jiných kategorií tato poučovací povinnost stanovena není, a contrario ji tedy nemají.

20. Z rozhodnutí 23 Cdo 1389/2010 vyplývá, že povinnost připoutat se bezpečnostním pásem v osobním automobilu je zákonem primárně uložena přepravované osobě. Ve výjimečných případech by bylo možné dospět k závěru, že řidič je povinen poučit přepravovanou osobu o její povinnosti připoutat se bezpečnostním pásem, resp. poučit ji o způsobu použití bezpečnostních pásů, a to vzhledem ke zdravotnímu stavu této osoby, jejímu věku, či jiným jedinečným okolnostem. Pokud takové výjimečné okolnosti dány nejsou, řidič vozidla zásadně za porušení povinnosti přepravované osoby připoutat se na sedadle bezpečnostním pásem neodpovídá. M. H. byl však opilý, rozvášněný před odjezdem a nechoval se odpovědně. Pak měl tuto absenci vůle a odpovědnosti suplovat řidič. Pokud toho nebyl osobnostně schopen, a alkohol mu tuto možnost ještě více stěžoval, pak spolu s rozhodnutím II ÚS 492/17-1 soud uzavírá, že z hlediska trestní odpovědnosti protiprávnost jednání řidiče dovozována pouze v tom, že nezajistil použití bezpečnostního pásu přepravované osoby neplatí, na následku dopravní nehody se totiž podílí jak protiprávní jednání řidiče, tak protiprávní jednání poškozeného spočívající v porušení povinnosti dle § 9 odst. 1 písm. a) zákona o provozu na pozemních

komunikacích. Bez toho by zřejmě došlo pouze k mírnějšímu následku, ale toto protiprávní jednání poškozeného zásadně příčinnou souvislost mezi protiprávním jednáním řidiče a tímto těžším následkem nepřerušuje

21. Oba členové posádky museli být způsobem jízdy obžalovaného varováni dostatečně. Přesto na něj nereagovali. Poškozený měl ztíženou možnost mírnou opilost a ovlivnění marihuanou řidiče identifikovat při samotném nasednutí. Leč při samotné jízdě již právě z jejího způsobu ano. Spolujezdec K█████ dokonce s obžalovaným sám popíjel, a i když do místa srazu řídil on, nedokázal zabránit potřebě kamaráda zkusit si řízení jeho nového auta, ani o této skutečnosti neuvědomil m█████ H█████. Z dopravního posudku totiž soud vzal za prokázané, že vozidlo Škoda Octavia se v místě počátku smyku vozidla muselo pohybovat rychlostí v rozmezí 104 až 114 km/hod. Při průjezdu pravotočivou zatáčkou, předcházející vzniku smyku, musela být jeho rychlost s velkou pravděpodobností i vyšší. Zjištěná rychlost na počátku nehodového děje, která byla v místě výrazně vyšší než povolená rychlost 50 km/hod., byla tím hlavním důvodem vzniku smyku a pohybu vozidla napříč vozovkou, s následným vyjetím mimo vozovku a střetem se sloupem veřejného osvětlení a svislou dopravní značkou. Vozidlo muselo projíždět pravotočivou zatáčkou, předcházející místu vzniku pravostáčivého smyku, vysokou rychlostí na hranici, popřípadě až za hranicí ztráty trakce na zadních kolech. V okamžiku, kdy již docházelo ke ztrátě trakce zadních kol vozidla, mohly možné snížené reakční schopnosti řidiče (řidiči byl zjištěn pozitivní nález alkoholu v těle) zapříčinit chybné vyhodnocení situace, popřípadě prodloužit reakční doby na vznikající smyk vozidla, či dokonce způsobit neadekvátnost reakce na vznikající stav v podobě například prudkého trhnutí věncem volantů. Způsob jízdy řidiče vozidla tov. zn. Škoda Octavia, rz: ██████ byl v daném místě chybný. Předmětnou zatáčku by patrně bezpečně projel ještě při rychlosti do 100 km/hod.

22. Znalec uvedl, že průjezd pravotočivou zatáčkou vysokou rychlostí na hranici, popřípadě až za hranicí ztráty trakce na zadních kolech byl tou příčinou, proč se vozidlo Škoda Octavia dostalo k pravému okraji vozovky, na počátek stopy č. 2 (v místě počátku smyku vozidla), a následně došlo k pravostáčivému smyku, kdy vozidlo bylo nasměrováno bočně napříč vozovkou, s následným vyjetím mimo vozovku a bočním střetem se sloupem veřejného osvětlení a svislou dopravní značkou.

23. **Z odborného vyjádření z oboru ekonomika** soud zjistil při předmětné dopravní nehodě vznikla na vozidle Škoda Octavia, rz: ██████ škoda ve výši 81.600,- Kč, na sloupu veřejného osvětlení č. 526497 škoda ve výši 13.000,- Kč a na sloupku se svislými dopravními značkami "IS 4c - Směrová tabule" (Řepy, Stodůlky) a "IS 4d - Směrová tabule" (Nové Butovice, Lužiny) vznikla hmotná škoda ve výši 1.300,- Kč. Celková výše škody činí 95.900,- Kč.

24. Senát Obvodního soudu vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěl k závěru, že v předmětném skutku, pro který je obžalovaný stíhán, lze důvodně spatřovat přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku. Shromážděné důkazy, jejichž kvalita a množství umožňují soudu učinit správná a úplná skutková zjištění totiž svědčí o tom, že obžalovaný vykonával ve stavu vylučujícím způsobilost (nad 1 promile alkoholu), který si přivodil vlivem návykové látky činností, při které by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku. Protože způsobil činem dopravní nehodu, naplnil po subjektivní i objektivní stránce všechny znaky kvalifikované skutkové podstaty odst. 2 písm.a) výše citovaného paragrafu tr. zákoníku.

25. V jednočinném souběhu pak z hrubé nedbalosti porušil zákony o bezpečnosti dopravy tak hrubým způsobem, že při jízdě Poncarovou ulicí v přípojovacím jízdním pruhu, ve směru od Jeremiášovy ulice k ulici K Třebonicům, nad to překročil v daném úseku nejvyšší povolenou rychlost pro vozidla stanovenou na 50 km/hod více než dvojnásobně, neboť jel rychlostí v rozmezí 104 - 114 km/hod, kdy po průjezdu pravotočivou zatáčkou, v místě poblíž sloupu veřejného osvětlení č. 526506 v důsledku požitých látek a extrémní rychlosti nezvládl řízení, vozidlo uvedl do smyku a vyjel s ním vlevo přes vyvýšený travnatý dělicí pás do protisměrné části vozovky a dále mimo komunikaci, kde levým bokem narazil do sloupu veřejného osvětlení č. 526497 a poté narazil do sloupku se směrovými tabulemi a následně s vozidlem zastavil v protisměrném jízdním pruhu při levém okraji vozovky, a v příčinné souvislosti s tím spolujedoucí na zadním sedadle M. H. při kolizi utrpěl rozsáhlá devastující poranění organismu, kterým na místě podlehl. Způsobil tedy jinému smrt tím, že hrubě porušil zákony o bezpečnosti dopravy.

26. Ustanovení § 4 písm.a) zákona č. 361/2000Sb.hovoří o tom, že při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen se chovat ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním mimo jiné neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob, a že své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu.

27. Podle § 18 odst. 1 téhož zákona rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.

28. Podle odst. (4) téhož zákonného ustanovení smí jet řidič v obci rychlostí nejvýše 50 km/h.

29. Při určení zavinění dopravní nehody nelze samostatně posuzovat porušení § 4 písm. a) a § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu. Celé toto překročení rychlosti je potřeba dát do souvislosti s konkrétními okolnostmi daného případu (v daném případě s přehledností dopravní situace v místě dopravní nehody, a se specifickým stavem, ve kterém byl řidič vozidla).

30. Objektem trestného činu je zájem na ochraně lidského života. Podmínkou trestnosti je následek v podobě smrti, k němuž došlo v příčinné souvislosti s nedbalostním jednáním pachatele, v kvalifikované skutkové podstatě odst. 3 § 143 je trestán pachatel za to, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony.

31. Judikatura (srov. R 11/1964) upřesňuje pojem porušení důležité povinnosti tak, že jde o porušení jen takové povinnosti, jež má za dané situace zpravidla za následek nebezpečí pro lidský život nebo zdraví, kde tedy jejím porušením může snadno dojít takovému následku. Porušením důležité povinnosti tak byla soudy shledána například nepřiměřená rychlost v zatáčce, jíž se

vozidlo dostalo do protisměru (R 57/1960), řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholického nápoje. Za hrubé porušení zákonů se budou považovat případy ještě flagrantnějšího porušení povinností než v případě porušení důležité povinnosti podle odst. 2. Společné bude to, že může jít i o porušení norem, které zákony provádějí, a že jejich porušení má zpravidla za následek nebezpečí pro lidský život nebo zdraví. Odst. 3 však přísněji postihuje ty případy, kde půjde o obzvláště závažné porušení zpravidla více povinností, ať už obsažených v jedné normě, či ve více normách. Například jako v projednávaném případě, kdy opilý řidič řídí vozidlo rychlostí výrazně přesahující rychlost dovolenou.^{32.} Při úvahách o druhu a výši trestu soud hodnotil povahu a závažnost spáchaných přečinů, osobní, rodinné, majetkové a jiné poměry obžalovaného, jeho dosavadní způsob života a možnosti jeho nápravy. Dále přihlédl k chování obžalovaného po činu, zejména k jeho sebereflexi projevené v hlavním líčení. Jako polehčující okolnosti obžalovanému nemohl přičíst, že spáchal trestný čin pod vlivem tíživých osobních a rodinných poměrů. Jako přitěžující okolnost soud musel akceptovat skutečnost, že spáchal v jednočinném souběhu více přečinů. Obžalovaný je od roku [redacted] držitelem řidičských oprávnění typu AM, B a B1. Ve své Evidenční kartě řidiče má 6 závadových záznamů o přestupcích, poslední tři aktuální z let [redacted], právě pro překročení rychlé jízdy a pro řízení pod vlivem návykové látky. Stav bodového hodnocení jeho osoby jako řidiče je 3 trestné body. Tedy musel být srozuměn s nebezpečností takového počínání, a to i pro to, že pro obdobná jednání spojení s rychlou jízdou či užití alkoholu při jízdě byl již sankcionován v přestupkovém řízení a tedy byl na nebezpečnost takového chování i na možné následky opakovaně nejen upozorňován, ale i sankcionován. Polehčuji mu, že v rejstříku trestů nemá dosud žádný záznam.

33. Senát uložil obžalovanému trest úhrnný (za spáchání dvou trestných činů) a to podle sazby za přísněji trestný (§ 143 odst. 3 tr. zákoníku - v rozmezí 2 – 8 let) ve výměře 40 měsíců nepodmíněně. Nepodmíněný trest odnětí svobody proto, že mírnějšími druhy trestu nespojenými s odnětím svobody nelze dosáhnout účelu trestu, resp. že by vzhledem k osobě pachatele a jeho narušenosti uložení jiného trestu než nepodmíněného trestu odnětí svobody, zjevně nevedlo k dostatečnému působení na obžalovaného, aby vedl řádný život. Rozhodující pro závěr, že je namístě uplatnit toto omezení při ukládání nepodmíněného trestu odnětí svobody, bylo zjištění předchozího negativního hodnocení obžalovaného jako řidiče, jeho dosavadní lehkotěžký způsob života, včetně jeho dřívějšího potrestání pro závažné přestupky v dopravě. Podstatou nepodmíněného trestu je dočasné omezení svobody volného pohybu a pobytu odsouzeného jeho nuceným umístěním ve věznici.

34. Trestem zákazu činnosti soud zamýšlel dočasně vyřadit obžalovaného z možnosti zastávat a vykonávat činnosti, k nimž je zapotřebí nejen zvláštního povolení, ale k níž se vyžaduje určitá morální a odborná způsobilost, které obžalovaný jednoznačně zneužil ke spáchání přečinu. Trest byl uložen ve výměře 5 let, která respektuje stupeň škodlivosti jednání obžalovaného, ale požadavek generální prevence, signál pro ostatní pachatele obdobné trestné činnosti, ale zohledňuje novou situaci obžalovaného – odpovědné zaměstnání s budoucí potřebou řízení motorových vozidel. Počátek trestu soud datuje do okamžiku zadržení řidičského průkazu, přerušuje se výkonem trestu odnětí svobody, a ve smyslu příslušných zákonných ustanovení soud poukazuje na zákonnou možnost požádat po uplynutí poloviny stanoveného trestu zákazu činnosti o podmíněčné upuštění od výkonu jeho zbytku.

Adheze

35. K trestnímu řízení se řádně připojil jen Magistrát hl.m. Prahy, který předložil vyfakturované náklady na opravu sloupu veřejného osvětlení ve výši 42.722,20 Kč. Tato suma byla plně vyplacena jako pojistné zákonnou pojišťovnou Českou pojišťovnou.

36. Všeobecná zdravotní pojišťovna vynahradila za léčení A [redacted] K [redacted] a převoz těla M [redacted] H [redacted] spolu s prohlídkou mrtvoly náklady, které soudu blíže nespecifikovala.

37. **Poškozená P [redacted] H [redacted]** sestra zemřelého se připojila k trestnímu stíhání s nárokem na náhradu nemajetkové újmy podle § 2959 NOZ vůči obžalovanému, ve výši 500.000,- Kč. P [redacted] H [redacted] je z druhého manželství pana P [redacted] H [redacted] který měl už z prvního manželství zemřelého syna M [redacted]. Byli si vzájemně oporou a měli k sobě blízký vztah. Byli spolu celý život v úzkém kontaktu, zemřelý byl rozvedený, neměl děti, P [redacted] je také zatím svobodná a bezdětná, a nejen že chtěli být často spolu, ale měli na to oba i čas, který mnohdy i blízkým lidem pro setkávání chybí

38. Stejně tak se připojil k trestnímu stíhání s nárokem na náhradu nemajetkové újmy podle § 2959 NOZ ve výši 500.000,- Kč proti obžalovanému i **strýc a kmotr zemřelého, P [redacted] H [redacted]**. Jejich vztah nebyl rozhodně formální. M [redacted] se se svým strýcem a s jeho dcerou K [redacted] svou sestřenicí, která je zhruba ve stejném věku jako byl on, stýkal od malička. Společně po narození sestry P [redacted] trávili dost času všichni na chatě, i s otcem P [redacted] H [redacted]. Jezdili často společně na hory, na výlety či dovolené po republice. Jako dospělý byl M [redacted] svému strýci part'ákem ve společných zálibách, v prvé řadě se jednalo o vaření (oba, resp. všichni tři i s P [redacted] H [redacted] jsou vyučeni v oboru kuchař a číšník). Scházeli se tak u někoho z nich bytě na dobré jídlo, které také některý z nich sám uvařil. Další společnou zálibou bylo fanouškovství pro fotbalovou Spartu, nevynechali žádný důležitý zápas. Byli v posledních letech ve styku cca 2x týdně, P [redacted] H [redacted] jeho synovec velmi chybí. Členové rodiny H [redacted] jsou [redacted] pravidelně se scházejí při návštěvě kostela, a jejich víře odpovídají i vztahy v rodině, vždy žili ve vzájemné lásce, podpoře a sounáležitosti. Jejich vztahy byly nadstandardní. Tím více postrádají člena rodiny, který zbytečně v mladém věku předčasně odešel.

39. Odkázali společně na ustanovení § 2959 OZ, které uvádí, že „Při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti“.

40. Soud v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího a Ústavního soudu ČR při rozhodování o výši peněžité náhrady nezbytně přihlédnout k následujícím kritériím:

41. J [redacted] P [redacted] jako matce zesnulého M [redacted] H [redacted] podle jejího názoru vznikl nárok na peněžitou náhradu vyvažující plnění její utrpení.

42. P [redacted] H [redacted] otec usmrceného, požadoval peněžitou náhradu ve výši 1.000.000,- Kč. Jejich vztahy byly nadstandardní, velmi časté.

43. I. H., bratr usmrceného, požadoval peněžitou náhradu 500.000,- Kč. Zajišťoval pro bratra zaměstnání i bydlení od jara 2017 v .

Okolnosti na straně poškozených

a) intenzita vztahu poškozené se zemřelým

44. M. H. byl jediným synem J. P. a jejího tehdejšího manžela P. H. Otec M. H. byl zaměstnán v a tak pracoval po večerech, a přes den spal. Prakticky veškerá péče o dítě tak byla na J. P. která se svým synem trávila veškerý svůj čas. Během jeho útlého dětství s ním nemusela řešit žádné problémy, syn téměř neplakal a bez problémů spal. Sama s ním vyrážel na výlety, společně s jeho otcem také dvakrát byli na zahraniční dovolené u moře. Díky až úzkostlivé péči své matky ani nechtěl chodit do mateřské školy, protože měl se svou maminkou zcela ideální vztah. Díky němu se i snáze vyrovnal s rozvodem rodičů v roce 1980, po kterém byl svěřen do výlučné péče své matky. Po rozvodu se J. P. seznámila se svým současným manželem, s nímž od počátku osmdesátých let žila se svým synem ve společné domácnosti. M. H. měl se svým nevlastním otcem vřelý a zcela bezproblémový vztah, a dokonce měl zájem na tom, aby stejně jako jeho matka přijal jméno P. J. P. zajistila svému synovi spokojené a láskyplné dětství a i po odchodu ze společné domácnosti byl se svou matkou v častém kontaktu. Matka mu i se svým manželem všemožně pomáhali, k dvacátým narozeninám tak od nich např. dostal nové vozidlo.

45. Po ukončení střední školy začal M. H. pracovat nejprve ve a následně byl zaměstnán jako . Díky svým jazykovým schopnostem a vstřícnosti byl ve svých zaměstnáních velice kladně hodnocen. Jeho zkušenosti z oblasti gastronomie ho vedly k tomu, že si otevřel vlastní bar v Praze, který provozoval téměř 10 let.

46. J. P. svého syna silně podporovala, a byla na něj právem pyšná. Několikrát týdně spolu byli v kontaktu, ať již telefonickém, nebo osobním. Pokud měl volný víkend, chodil M. H. za svou matkou na oběd, a když to synovi časové možnosti umožnily, zašli spolu i v týdnu do restaurace. Oba dva rádi vařili, a rádi se bavili o vaření. Vánoce vždy trávili společně, stejně tak jako svátky a narozeniny. Díky blízkému vztahu s matkou s ní řešil i problémy ve svém životě, zejména rozchod se svou přítelkyní, k němuž došlo před dopravní nehodou. V takových případech si volali i několikrát denně. Oba věděli, že se na sebe mohou obrátit, pokud by cokoliv potřebovali. M. H. tak své matce pomáhal své matce při péči o nemohoucí babičku, která byla odkázána na jejich péči.

47. Ve své výpovědi popsala, že se synem telefonovala ještě v den dopravní nehody, protože opět řešil problémy se svou bývalou přítelkyní. Proto pro ni byl o to větší šok, když na její byt navečer zazvonili policisté, kteří jí oznámili, že její syn zemřel při dopravní nehodě. Zpočátku této zprávě nechtěla věřit, protože ani neměla za to, že by se ten den syn někam chystal autem. Její stav poté, co si připustila pravdivost této zprávy, snad ani není nutné blíže popisovat. Šok z nenadálé zprávy i bolestivé vyrovnávání se se ztrátou syna jí zcela paralyzovaly. Kvůli svému stavu nebyla schopna se podílet na přípravě pohřbu, který tak musel zajistit jeho otec. Samotný pohřeb zvládla pouze s vypětím všech sil. První týden po dopravní nehodě nebyla schopna jíst a nechutenstvím trpěla i poté. Dodnes má problémy se spánkem, špatně usíná a

během noci se zpravidla vzbudí, a už neusne. To se pochopitelně projevuje na jejím stavu. Se ztrátou syna se dosud nevyrovnala a při vzpomínce na něj propuká v pláč.

48. **P H je z druhého manželství pana P H**, který měl už z prvního manželství zemřelého syna M. Byli si vzájemně oporou a měli k sobě blízký vztah. Byli spolu celý život v úzkém kontaktu, zemřelý byl rozvedený, neměl děti, P je také zatím svobodná a bezdětná, a nejen že chtěli být často spolu, ale měli na to oba i čas, který mnohdy i blízkým lidem pro setkávání chybí.

49. **Strýc a kmotr zemřelého P H, bratr otce poškozeného, popsal**, že jejich vztah nebyl rozhodně formální. M se se svým strýcem a s jeho dcerou K, svou sestřenicí, která je zhruba ve stejném věku jako byl on, stýkal od malička. Společně po narození sestry P trávili dost času všichni na chatě, i s otcem P H. Jezdili často společně na hory, na výlety či dovolené po republice. Jako dospělý byl M svému strýci partákem ve společných zálibách, v první řadě se jednalo o vaření (oba, resp. všichni tři i s P H jsou vyučeni v oboru kuchař a číšník).

50. **P H** měl v poškozeném prvorozeného syna. Setkávali se často, měli stejnou práci i koníčka.

51. **J H mladší bratr** dlouhodobě pracoval v pohostinských službách v Anglii. Naposledy v V tomto týmu zajistil bratrovi i prostřednictvím A S – manažerky lidských zdrojů práci. Bratr dokonale ovládal anglický jazyk, byl odborník v gastronomii, a práci si dlouho domlouvali. Po tragické nehodě všechno padlo. Bratr se zhroutil, upadl do depresí, byl nucen navštívit odborníka, byl dlouho v pracovní neschopnosti. K Dr. Zpe S. Ballantyne chodil s příznaky akutního žalu a deprese. Byly mu předepsány antidepresiva. Musel se i přestěhovat a změnit zaměstnání.

a) věk zemřelého a pozůstalých

52. V době nehody bylo J P let, a jejímu synovi let. J P byla v době dopravní nehody krátce před odchodem do důchodu, který chtěla využít právě k tomu, aby se mohla se svým synem častěji vídat. Zatímco ona pracovala od rána, její syn pracoval po večerech, a tak jim jejich pracovní povinnosti omezovaly čas, který spolu mohli trávit. J P počítala s tím, že během stáří jí bude syn oporou a bude se tak moci spolehnout na nejbližšího člověka v případě, že by potřebovala pomoci. O vstřícnosti a obětavosti svého syna se přesvědčila již při péči o jeho babičku, do které se M H zapojil. V současnosti je jedinou její blízkou osobou její manžel, který je však o 9 let starší, a proto se obává, že v závěru svého života zůstane zcela sama.

53. **P H** měla let, nabírala životní zkušenosti, bratr jí byl průvodcem po světě, ztělesňoval pro ni vzor.

54. **P H** měl let a cítil se být druhým otcem zemřelého. Uvedl, že J H měl pro zemřelého připravené bydlení v Anglii, pronajal velký byt, aby se tam s M vešli. M se před odjezdem do Anglie nechtěl nikde uvázat, takže dělal brigády. Strýc mu vyrovnával nájem. Pomáhali si vzájemně. Říkal mu, že mu všechno vynahradí, až bude v Anglii. Není na tom

zdravotně dobře. Bere spoustu léků. Myslel si, že když M. bude v Anglii, že to pro něj bude řešením. Má důchod, -Kč.

55. P. H. měl let a prožíval se synem jeho odstěhování se od partnerky, přestěhování k rodině do i odjezd do Anglie.

56. J. H., mladší bratr měl let let nabíral světoběžnické životní zkušenosti, bratr mu v pohostinství i gastronomii radil, byl jeho profesionálním vzorem. Chtěl s ním spojit i budoucí práci, a možná v budoucnosti i společné podnikání v Anglii.

b) otázka existenční závislosti pozůstalých na usmrcené osobě

57. J. P. nebyla na svém synovi existenčně závislá, nicméně s ohledem na její věk je zřejmé, že v by v budoucnu potřebovala jeho pomoc.

58. P. H. nebyla na svém bratrovi existenčně závislá.

59. P. H. nebyl na svém synovci existenčně závislý.

60. P. H. nebyl na svém prvorozeném synovi existenčně závislý.

61. J. H. nebyl na svém bratrovi existenčně závislý.

c) morální zadostiučinění ve formě právního postihu škůdce

62. Obžalovaný byl uznán vinným skutkem a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a k dlouholetému trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidle všeho druhu.

Okolnosti na straně obžalovaného

a) míra zavinění

63. Obžalovaný způsobil dopravní nehodu hrubým porušením pravidel silničního provozu, když řídil vozidlo pod vlivem alkoholu a drog. Ačkoliv si byl vědom svého ovlivnění a snížení řídicích schopností, jel se svým vozidlem více než dvojnásobnou rychlostí, než která je v místě dovolena. K dopravní nehodě tak došlo v důsledku hazardní jízdy pod vlivem alkoholu a drog. Obžalovaný řídil nebezpečným způsobem i přesto, že sám věděl, že M. H. není na zadním sedadle připoután bezpečnostním pásem. Je přitom zřejmé, že M. H. v době před dopravní nehodou byl ve stavu těžké opilosti, při které podle soudní znalkyně Ing. Ivana Černá dochází k psychickým poruchám, blábolivé řeči a negativnímu ovlivnění tělesných pohybů. Jak je v této souvislosti uvedeno ve znaleckém posudku z oboru zdravotnictví, při hladině 2,81 % dochází až k neschopnosti samostatné chůze. V tomto stavu ani nebyl schopen se samostatně připoutat bezpečnostním pásem. Těžká opilost M. H. přitom musela být zjevná, a proto bylo povinností obžalovaného jako řidiče zajistit jeho připoutání na základě § 5 odst. 1 písm. i) zákona

č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Těžká opilost také M. H. znemožňovala posoudit, zdali řidič není pod vlivem alkoholu.

b) postoj obžalovaného

64. Obžalovaný zaslal J. P. omluvný dopis až zhruba jeden rok po dopravní nehodě, ačkoliv přístup do trestního spisu měl přinejmenším od zahájení trestního stíhání. Rovněž měl možnost získat kontaktní údaje přes A. K., který měl být kamarádem M. H. Odeslání dopisu v době po podání obžaloby a nařízení hlavního líčení považuje J. P. za účelové a neupřímné.

c) dopad události do sféry původce

65. Soudu není známa jiná skutečnost, která by svědčila o dopadu celé události do života obžalovaného, než změna podnikání z. na.

d) majetkové poměry škůdce

66. Toto kritérium se uplatní pouze v případě výrazné disproporce mezi majetkovými poměry škůdce a poškozených, ke které v projednávaném případě nedošlo.

67. Výši peněžité náhrady vyplývající z § 2959 OZ se dosud zabýval Nejvyšší soud pouze v trestních věcech, v rámci kterých mají poškození pouze omezenou možnost použití opravných prostředků, bez možnosti podat např. dovolání. V rámci adhezního řízení totiž trestní soud nemůže nárok zamítnout, může pouze poškozené odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních. Přesto trestní judikatura vytváří alespoň minimální základ tohoto nároku.

68. V rozhodnutí ve věci sp. zn. 4 Tdo 1402/2015 Nejvyšší soud uvedl, že se mu „jeví jako ospravedlnitelné, aby se stanovení výše náhrady odvíjelo v základním rozpětí mezi 240 tis. Kč až 500 tis. Kč, a to pro skupinu citově nejbližše spjatých osob, jakými jsou rodiče, děti a manželé. Nutno zdůraznit, že takto stanovený rozsah kompenzace odpovídá typovým (neutrálním) případům, tedy takovým, kde nejsou naplněny pro konkrétní situaci zpřísnující či naopak zmírňující kritéria (jak bylo uvedeno výše např. v podobě rozdílné formy zavinění škůdce, věku pozůstalého, zvýšené intenzity jeho vztahu k zemřelé osobě, apod.). V případě dalších (méně intenzivnějších) příbuzenských vazeb pak bude uvedené rozpětí přiměřeně modifikováno.“ V této souvislosti je však nezbytné dodat, že peněžité náhrada v rozmezí 240.000,- Kč až 500.000,- Kč se uplatní v typově neutrálních případech, mezi které projednávaná dopravní nehoda nespadá. Jak již bylo uvedeno, žalovaný způsobil dopravní nehodu hazardní jízdou v opilosti a pod vlivem drog, ačkoliv věděl, že M. H. není připoután bezpečnostním pásem. Hrubé porušení pravidel silničního provozu v souvislosti s řízením pod vlivem alkoholu je zvláštní okolností, kterou je nezbytné zohlednit k tíži obžalovaného nejen na základě § 2971 OZ, ale i např. podle rozhodnutí Vrchního soudu v Praze vydaného dne 29. března 2011 pod spis. zn. 1 Co 265/2006. Tato skutečnost je podstatná i pro výši peněžité náhrady.

69. S ohledem na hluboký citový vztah mezi poškozenými a zemřelým tak J. P. a P. H. žádal 1.000.000,- Kč. strýc P. H. a se sestra P. H. žádali 500.000,- Kč a bratr J. H. žádal 500.000,- Kč.

70. Česká pojišťovna vyplatila pojistné ze zákonné odpovědnosti za provoz motorového vozidla tak, že za duševní útrapy podle § 2959 obč.z. vyplatila nevlastní sestře P. H. 147.000,- Kč, strýci P. H. částku 35.000,- Kč, matce J. P. částku 385.000,- Kč, otci P. H. částku 385.000,-Kč a bratrovi J. H. částku 147.000,-Kč.

71. Soud se ztotožnil s poměrnou částkou vyplacenou pojišťovnou všem poškozeným s neledující argumentací. S nabytím účinnosti nového občanského zákoníku zároveň došlo k zásadní změně v právní úpravě, která stanoví pravidla pro odčinění újem způsobených ublížením na zdraví a úmrtím. Zatímco předchozí právní úprava stanovovala podrobná pravidla pro odškodnění újem na zdraví v podobě vyhlášky č. 440/2001 Sb., současná platná právní úprava staví pouze na obecném principu (viz § 2958 a § 2959 o. z.).

72. Nejvyšší soud v součinnosti s dalšími subjekty proto poskytl obecným soudům již výše zmiňovanou Metodiku k náhradě nemajetkových újem na zdraví (bolesti a ztížení společenského uplatnění), publikovanou pod č. 63/2014 v civilní části Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. Ta je pomůckou pro rozhodování trestních senátů, i když každý trestní případ je individuální, nelze je svázat přesnými tabulkami. Proto v ní vytyčil alespoň určité mantinely, jak by si měly soudy všech stupňů ve své rozhodovací praxi při stanovování výše nároků na náhradu nemajetkové újmy, způsobené trestnou činností, počínat.

73. Ustanovení § 2959 o. z. upravuje všechny nároky na náhradu nemajetkové újmy způsobené usmrcením či zvláště závažným ublížením na zdraví manžela, rodiče, dítěte či jiné osoby blízké. Duševní útrapy spojené s prožíváním usmrcení či zvláště závažného ublížení na zdraví blízké osoby se při stanovení výše náhrady mají posuzovat primárně z pohledu obvyklého (průměrného) člověka a případné snížení či zvýšení lze odvinout od prokázaných okolností (jednotlivých kritérií).

74. Je také stanoveno, že při stanovení výše náhrady je namístě přihlédnout též k judikatorně vymezeným kritériím (návodným bodům 53. a 54. nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2844/14), jimiž jsou zejména na straně poškozeného a osob jemu blízkých a) intenzita jejich vztahu, b) věk zemřelého a pozůstalých, c) případná existenční závislost na zemřelém a d) případné poskytnutí jiné satisfakce, a na straně škůdce e) postoj škůdce, f) dopad události do jeho duševní sféry, g) majetkové poměry škůdce a h) míra zavinění. Kritérium ad c) je třeba chápat jako širěji pojatou existenční závislost pozůstalého na usmrcené osobě s tím, že případné majetkové nároky spojené se ztrátou výživy upravuje § 2960 o. z.

75. Judikaturou definovaná kritéria „na straně škůdce“ [ad e) až h)] se uplatní tehdy, mají-li zároveň vliv na vnímání újmy oprávněných osob. Ke kritériu ad e) se doplňuje, že popírání viny škůdce v trestním řízení, které je standardním způsobem obhajoby, neprohlubuje samo o sobě míru utrpení pozůstalých, a přihlížet je tak možno jen k excesivnímu vybočení (arogantní postoj. Naopak vstřícný přístup škůdce se zohlední v kontextu s kritériem ad d). Majetkové poměry škůdce [ad g)] se neprojeví ve způsobu vnímání útrap, a lze k nim tedy přihlížet spíše jen výjimečně ve smyslu jakési moderace vedené zájmem na tom, aby zásadně nedošlo k majetkové likvidaci škůdce a aby výše náhrady odpovídala principu proporcionality.

76. Proto se soud uvedenými kritérii zabýval podrobně výše u každého z poškozených, kterého v hlavním líčení podrobně vyslyšel ke každému z nich.

77. Vzhledem k dosavadní judikatuře, k cenovému vývoji i s přihlédnutím k zahraničním zkušenostem se jako základní rozpětí pro stanovení výše náhrady doporučuje 240 000 Kč až 500 000 Kč v typovém případě nejbližších osob (manželé, rodiče a děti), jsou-li popsána kritéria neutrální. Nelze v této souvislosti opomenout porušené povinnosti M. H., které nevyvíňují obžalovaného (nepřerušují příčinnou souvislost jednání a následku), ale mají jednoznačný vliv na snížení hodnoty prokázaných okolností jednotlivých kritérií. Pokud se porušením právní povinnosti ze strany poškozeného podílel na následku, tak se pojistné plnění krátí z důvodu spoluodpovědnosti. Z tohoto hlediska je podstatné, zda obžalovaný měl poškozeného M. H. připoutat, nebo zda se měl přesvědčit, zda je připoutaný, a zda by smrtelný následek nastal, i kdyby M. H. byl připoutaný. Pan M. H. byl sice pod vlivem alkoholu, ale do auta přišel po svých, podle výpovědi svědka K. si měl prozpěvovat nějakou písničku. Svědci do auta nepřinesli bezvládné tělo, měl sice v krvi alkohol, ale nechoval se natolik bezvládně, aby obžalovaný v tomto směru měl činit nějaké speciální aktivity. Ústavní soud stanovil, že řidič osobního auta nemá povinnost zajistit, aby spolujezdec byl připoutaný. Pokud se jedná o to, zda by smrtelný následek utrpěl nebo neutrpěl, podle znalce z dopravy musel mít otevřené okénko, vystrčenou ruku, byl částečně vychýlený a zachycen při pohybu ven karoserií auta. Tuto otázku řešil znalec ze zdravotnictví i dopravy, a shodli se na názoru, že kdyby byl býval připoutaný, tak by smrtelný nejvyšší pravděpodobností nenastal. Je to znalecký názor, nikoli názor právní, ale z hlediska spoluodpovědnosti má praktický význam a logicky odůvodňuje skutečnost, že pojišťovna krátí plnění z maxima rozpětí 500.000,- Kč o 30% pro matku a otce zemřelého, a pro ostatní příbuzné vyjma strýce o 30% z minima rozpětí. Strýci proplatila částku 35.000,- Kč, neboť vyhodnotila logicky míru jeho útrap a ztráty jako nejnižší.

78. Všichni poškození byli odkázáni se zbytkem jejich nároků na řízení ve věcech občanskoprávních, kde mohou uplatnit náhradu, která podle jejich mínění odpovídá zásadě slušnosti a jejich očekávání. Adhezní řízení svým charakterem přesahuje rámec trestního řízení, zejména pak míra prokazované spoluodpovědnosti zemřelého v závislosti na výši odškodnění.

P o u č e n í :

Proti rozsudku lze podat odvolání do 8 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozsudku k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Právo podat odvolání nenáleží osobám, které se ho výslovně vzdaly. Odvolání musí být ve stejné lhůtě odůvodněno tak, aby z něho bylo patrné, v jakých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo, jsou odvoláním vytýkány.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Poškozený může podat odvolání proti výroku o náhradě škody, nebo proti tomu, že takový výrok učiněn nebyl. Obžalovaný je oprávněn podat odvolání pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Praha 27.04.2018

JUDr. Milan Rossi v. r.

předseda senátu